

Preek van de Leek – 4 oktober 2015
Peter Hans Mastboom - Holysloot

Goedemorgen Buren.
Hier sta ik dan als uw buurman.
Buurman en leek in Gods huis.

Dat ik hier voor u sta is mede ingegeven door uw én mijn buurman Jacob Honigh, Ineke Spelt en uw dominee Carolina. Jacob zei een paar maanden terug dat hij mij weleens wilde horen preken. Ineke hoorde dit wellicht en maakte er werk van. Carolina heeft zich er vervolgens over ontfermt en samen met Ineke vormgegeven aan deze dienst. En zeg dan maar eens nee. Ik dank hen en u oprecht heel hartelijk dat u mij heeft uitgenodigd om de preek te houden. Het wordt een preek door een leek.

Dat ik leek ben, blijkt wel uit het feit dat ik in mijn voorbereiding eerst op zoek ben gegaan naar de definitie van Leek.

Een leek blijkt een persoon te zijn die niet gewijd is. Preciezer gezegd: niet ingewijd is. Ingewijd in de materie, het onderwerp. Hij heeft er dus geen verstand van. Hij kletst maar wat zou je kunnen zeggen. Of ik zomaar wat klets laat ik aan u en hoor ik graag na afloop. Nauw ja graag 😊

Tevens ben ik gaan Googlen op het woord Preek. De definitie die ik daarvoor vond, komt neer op het volgende:

- In niet kerkelijke spreektaal wordt preek (of donderpreek) gebruikt voor een strenge, onvriendelijke toespraak, om iemand de levieten te lezen (de les te lezen). Gevolgd door een straf!
- Preek is som ook een lang, saai betoog voor een onwillig of minstens ongeïnteresseerd publiek.

Nu daar kan ik het dan mee doen. Praten over waar ik geen verstand van heb, tegen een ongeïnteresseerd publiek. Wat je noemt een echte uitdaging. Blijft u alstublieft nog even zitten en geef mij een kans.

Goede burenen is de titel voor het nieuwe kerkjaar. Behoorlijk actueel zou ik zo denken.

Europa wordt bezocht door vluchtelingen en gelukszoekers.

Ze zijn op zoek naar nieuwe burenen. Burenen om zich veilig en liefst gelukkig bij te voelen.

Begin jaren tachtig was ik werkzaam bij Amnesty International. Hier in Amsterdam. Ik begeleidde politiek vluchtelingen uit o.a. Argentinië, Chili, Eritrea en Rusland.

Bed, bad en brood waren, net als nu, hun eerste behoeftes. Maar zeker ook een luisterend oor.

Wij stappen zomaar een politiebureau in en noemen de agent soms Oom. 'Mijn' vluchtelingen dachten daar heel anders over. Angst regeerde door verschrikkelijke ervaringen. Ik ging dus altijd mee tijdens hun aanvraag voor een verblijfsvergunning.

Er werd een groot beroep gedaan op mijn inlevingsgevoel en geduld.

Zo droegen de cultuurverschillen niet altijd bij aan een heldere communicatie tussen mij en de vluchteling. Onze Nederlandse directheid was voor velen lastig.

De taalbarrière was soms hilarisch maar zorgde ook voor de nodige misverstanden. Via een tolk met elkaar praten is behoorlijk lastig als je elkaar beter wilt leren kennen.

De misverstanden hadden ook vaak vandoen met een zeker wantrouwen jegens elkaar.

De vluchtelingen vroeg zich af of ik te vertrouwen was vanwege negatieve ervaringen in hun vaderland en **IK** kon mij soms slecht voorstellen dat het verhaal van de vluchteling op waarheid berustte. Afhankelijkheid en helpen, vragen om basaal vertrouwen. Geen wantrouwen.

Waarom vertel ik u dit allemaal?

Toen wij in 1993 in Holysloot kwamen wonen, waren wij vreemdelingen in een gemeenschap. Een gemeenschap met voor ons onbekende regels. De regels stonden, en staan gelukkig, nergens beschreven.

Stelt u zich voor dat u in een nieuwe woonplaats begroet wordt met een boekje met beschreven omgangsregels. Dat zou denk ik, toch niet echt lekker voelen.

Dat we hier konden kómen wonen, was overigens mede te danken aan het ontbreken van toezicht op regels.

Pas op het laatste bestemmingsplan werd ons huis ingetekend 😊

Gelukkig was er bij ons geen sprake van geworteld wantrouwen en konden we ons redelijk verstaanbaar maken. En toch moesten we als vreemdeling wennen. Voorzichtig aftasten. Bescheiden opstellen en gepast nieuwsgierig zijn. Ten behoeve van onszelf maar zeker ook van de directe burenen. We vielen als het ware ongenood via de voordeur binnen.

In een samenleving als Holysloot zijn we sterk op elkaar aangewezen. Je komt al snel op elkaars pad. ....

Door de kleinschaligheid kun je elkaar nauwelijks ontwijken (als je dat al zou willen!) En de smalle gouw helpt hierin natuurlijk ook niet echt mee 😊

Het vraagt dus nogal wat van elkaar om Goede burenen te worden, te zijn en te blijven.

Nu is het zo dat burenen ook burenen van burenen zijn. Er zit dus een wederkerigheid in.

Om goede burenen te zijn moet je beide: **goed** en **burenen** willen zijn.

Ik heb een vraag aan U!

Wat **typeert** u als goede buur? (vraag aan de zaal)

Wat vinden we in de Bijbel over Goede burenen? (wie is Bijbel vast en heeft een voorbeeld?)

Zijn er overeenkomsten te benoemen?

Goede Burenen zijn betekent naar mijn idee dat we moeten blijven investeren in een goede verstand-houding. Een houding dus op basis van gezond verstand. Uw burenen zijn uw naasten. Al dan niet tegen wil en dank.

Betekent dit dat u als Samaritaan barmhartig dient te zijn voor uw naasten, uw burenen? Tot op zekere hoogte wel, denk ik. Al helpt het wel wanneer u hierin wederkerigheid voorspelt en liefst ervaart. Wederkerigheid ingegeven vanuit empathie.

Van binnenuit, echt dus, geïnteresseerd zijn in de leefwereld van de ander. U zult barmhartig zijn uit uw hart wanneer u empathie voelt. Van nature geïnteresseerd én hulpvaardig bent.

Naast empathie speelt ook het Leven vanuit principes een belangrijke rol. Ervaring leert mij dat elkaar bejegenen vanuit vastgeroeste principes leidt tot verwijdering in plaats van verbinding.

Als voorbeeld:

we kennen allemaal mensen die sterk vasthouden aan **HEBBEN**.

Dit en **dat** is van mij!

Daar is het lastig praten mee.

We kennen, denk ik, ook allemaal mensen in onze omgeving die in de wereld staan vanuit **ZIJN**.

Zij hechten aan het leven en minder aan materie.

Door elkaar in plaats van uit principes vanuit verwondering te benaderen gaat er vaak een nieuwe wereld voor ons open.

Er komt een gesprek op gang. Vaak met onvermoede en verrijkende uitkomsten.

ZIJN-denkers veroorzaken vaak een glimlach of gulle lach tijdens onze ontmoeting.

HEBBEN-denkers zijn vaak wat norsiger en gereserveerder.

Herkenbaar?

Het feit dat ik hier nu sta, komt voort uit zo'n wederzijdse verwondering. De kerkelijke gemeenschap leeft weliswaar vanuit principes maar deze zijn niet zo vastgeroest dat zij onwrikbaar zijn geworden en daardoor mensen buitensluiten.

Tijdens de oprichting van de Beheer Stichting van deze prachtige kerk, is kenbaar gemaakt dat men op zoek is naar verbinding met mensen en organisaties, ook van buiten de Kerk. Het woord 'verbinding' is hierbij, ten minste zoals ik het hoor, cruciaal. De oorspronkelijke functie van de Kerk dient in ere te worden gehouden. Echter, nieuwe invloeden van buitenaf ziet het kerkbestuur als verrijkend.

Persoonlijk ben ik echt blij met dit initiatief.

In onze sterk geïndividualiseerde samenleving zijn we op zoek naar verbinding, echter met behoud van onze persoonlijke identiteit.

Vrijheid in verbondenheid, noem ik dat.

Geen sterke regie vanuit opgelegde normen maar zelfstandig onze normen blijven herijken door onderzoek en toetsing.

En al dan niet gesterkt door ons geloof en/of overtuiging.

Deze plek is daar uitstekend voor geschikt.

Als niet kerkganger en leek op het gebied van godsdienst, verbind ik mij graag met deze plek.

Deze kerk in onze wereld biedt mij en u een plaats voor samenkomst. Op deze plek kunnen we elkaar te ontmoeten.

Ons verwonderen over het leven en houvast vinden wanneer we wankelen.

De Bijbel, God en uw dominee spelen hierin een belangrijke rol. **En uw burenen natuurlijk!**

Ook wat **MIJ** betreft speelt God hierin een belangrijke rol.

Dit klinkt u wellicht vreemd in de oren en toch ervaar ik dat zo.

God is voor mij persoonlijk de representant van het goede in mijzelf.

Ik sta open voor zijn invloeden en probeer daarnaar te leven.

Ter voorkoming van wankelen of wanneer ik wankel, het even niet meer weet, ga ik graag het gesprek aan met mijn omgeving. Mijn naaste en verre Burenen. Daarnaast blijf ik natuurlijk kranten lezen, mooie films zien, boeken lezen en blijf ik leren.

De God in mij zet mij dus aan het werk en dat vind ik prima.

Hij houdt mij kritisch, genuanceerd en zelf verantwoordelijk voor het bouwen aan mijn levenskunstwerk.

Mijn levenskunstwerk is geslaagd wanneer het tot stand is gekomen **met én voor** anderen.

Voorafgaand aan mijn preek zongen wij samen het lied van Marten Kamminga. Ik lees het graag samen nog eens met u door.

Geen recht zonder ontferming, geen ontferming zonder recht. Wie recht alleen doet gelden wordt extreem en dat is slecht.

Wie zich alleen ontfermt, die mist een stevig fundament.

Het werkt pas wanneer je zowel rechter als ontfermer bent.

Ik hoop dat ik nog lang uw buurman mag zijn.

Peter Hans Mastboom

ph@mastboom.pro